

יוסף זוסף זוסדי זרחל ורחל

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי דוסף זרחל" (בהשתתפות כולל "חוני המעל"ן)
 העלון לע"ג אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב
 ואימי מורתי רחל בת איזיה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ"ז מר חשון התשע"ז

שבת כטי' חשון ה-תשפ"ה
פרשה: תולדות
הפטרה: ויאמר לו יהונתן
שבת מברכין
 ראש חודש כסלו ביום
 ראשון ושני המולד ליל
 ראשון בשעה: 4:49
 ו-15 חלקים

הדלקת נרות - 16:13
צאת השבת - 17:06
ר"ת: 17:37

הדלקת נרות בשבת הבאה 16:13

תולדות	ויצא
עמוד השחר: 5:20	5:26
זמן טלית: 5:27	5:33
זריחה: 6:22	6:27
חצות: 11:28	11:31
מנחה גדולה: 11:54	11:56
שקיעה: 16:35	16:35

מרגיש שלם
 'עשוי' הוא מלשון עשוי וגמור - הוא מרגיש שלם, מי שאין לו עוד צורך להתעלות. לעומתו, 'יעקב' הוא מלשון 'עקב', הוא קטן בעיני עצמו, כאילו עדיין לא השיג כלום, ובכל פעם צריך להתחיל ולהתעלות מחדש.

העלון ליפואת מנשה בר דוד וברוריה מרת אחוהי דינה בת רחל ולע"ג חמי'ר' שלום בר שמחה ז"ל חמותי מרים בת רחל ע"ה הרופא להקדיש את העלון או חלקו בטל... 052-5079555

"איש יודע ציד"
 עשו התיחס אל הבכורה כנזיד עדשים. הענין הרוחני ממנו והלאה, והעתיד, רק הוא עצמו העיקר. ברגע זה עשו רעב, אז מה מענין מה יהיה מחר? עבור הנאת רגע אחד של אכוס, בצורת מים ונזיד עדשים הוא מוכן למכור גם את נפשו לשמן. מרוב הפזונו וטרדתו, אינו מוצא פנאי לחשוב על התכלית האמיתית של החיים.

עשו, מבאר רש"י בשם התנחומא: "איש יודע ציד, לצוד ולרמות את אביו שהוא מדרקד במצוות. ויעקב איש תם, אינו בקי בכל אלה כלבו כן פיו". הצלחתו של עשו לרמות את אביו, בעל רוח הקודש, מלמדת אותנו שבנדאי רמאי גדול היה, אומן ברמאות. או במילים של היום: בלתי אמין לחלוטין.

עשו הוא מאלה שקשה לצפות שיתקנו את דרכם. עשו היה שלם ובטוח בדרכו, הוא חשב שאין סתירה להיותו "איש ציד", "לצוד ולרמות אביו בפיו". אכן אין אפשרות להחזיק ברמאות ובאחיות עיניים לאורך זמן. "כאשר ציד בפיו", כשיד אחת עושה הפוך מהיד השניה, אז לא רק שמכשילים אלא גם כושלים ולכבזה לא מגיעות הברכות.

עשו מייסד שיטת הצבועים המתקיימת עד היום, עשו המבקש לעשר תבן ומלח בשעה שבסתר עובר עבירות המורות הוא שחידש המנהג שאפשר לעשות כל עבירות שבעולם ולהיות עם זה איש נכבד. איש כזה הוא כולו שקר, וכל מה שהוא עושה משמש כלי לחיים מזויפים.

"הדר", תערובת של נימוסים טובים ואצילות, יושר ואיפוק אין זה מסממניו של עשוי. יעקב שתוכו כבדו, מי שמתגלה גם כממולח, הוא ממשיך שושלת האבות. סגולותיו הנפשיות ועליונות רוחנית, מי שמעשיו אמיתיים, כלבו כן פיו, זה שמעשיו נעשים בהדר ובאמון מלא הוא הראוי להיות ממשיכם של אברהם ויצחק.

"השור והתיקון" ב' *Shor for Zion*

עיניו חיפשו אחר שור זועם, משתולל, כזה שבעליו מבקש להתפטר ממנו ויפה שעה אחת קודם.

* הוא לא הוצרך לחפש יתר על המידה. באחד ממבואות השוק הבחין בהתקהלות, וכאשר התקרב הבין כי מצא את אשר ביקש.

* קבוצת צופים סקרנים התאספה סביב מוכר נואש, שניסה ללא הצלחה להשתלט על שור סורר ומרדן.

המלאכה לא בדיוק צלחה בידי של המוכר, אבל הוא לא יכול היה להרשות לשור להשתחרר מכבליו ולצאת בריצה פרועה, אל מרחבי השוק.

רבי ניסים הביט בנעשה מרחוק, ובניגוד לשאר הצופים, שהקפידו לשמור על מרחק בטוח מהשור, פילס לו דרך בין מעגל העומדים והחל צועד היישר לכיוונו של השור.

"חכמו!", נשמעו צעקות מאחורי גבו, "היזהר, השור עלול לנגוח בך, זה מסוכן, מוטב כי תתרחק".

רבי ניסים התעלם מן הקריאות וניגש בצעדים בוטחים אל השור הזועם. ואז, לנגד עיניהם הנדהמות של העומדים, כאשר עמד בסמוך ממש לשור והניח עליו את ידו, נרגע השור באחת.

בבת אחת מבלי שאיש הצליח להבין כיצד, נשמשו כתפיו של השור בהכנעה. והוא נצמד לרגליו של רבי ניסים, כשה תמים המבקש מחסה. המוכר היה היחיד שלא איבד את עשתונותיו. "רבנו, יראה נא איך השור מחבבו, האם ייאות לקנות את השור?" שאל. מייחל בכל לבו שהרב יסכים לפטור אותו מן הפגע הרע, ולו במחיר נמוך.

להפתעתו נענה לו הרב לאלתר. המוכר נקב בסכום נמוך, והרב מיהר להוציא מכיסו את הסכום ולהעבירו לידיו של המוכר.

* "קח נא את השור אל ביתי", תקע הרב בידי משמשו את קצה החבל הכרוך לצווארו של השור. "כי ממחר אני אל בית המדרש".

* שעות ארוכות ישב רבי ניסים בבית המדרש על תלמודו, ובשעת צהריים פנה לשוב אל ביתו, כשבכוונתו לשחוט את השור בכוונה מרובה, ולחלק את בשרו לעניים, לתקן את הנשמה המגולגלת בו, על הצד הטוב ביותר.

העלון לרפואת והצלחת אליעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמן

הודעות מרכז "Shor for Zion" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555

שיעורי לווין
 לע"ג מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל
 כל מוצאי שבת אפשר לצפות בשיעורי הרש"ע ר' יצחק יוסף שליט"א בלוויין על מסך גדול בבית הכנסת אשר ב"שבט סופר"

מנויים: לקבלת העלון חינם במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

http://www.ynet.co.il

חובת הלב

דיני ההכנות לסעודות שבת
ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

קניית והכנת צרכי שבת בעצמו

1. צריך כל אדם להכין איזה דבר מצרכי שבת בעצמו. ואפילו אם הוא אדם חשוב ונכבד, ובשאר ימות השבוע אינו רגיל לקנות או להכין דברי מאכל ומשקה או תיקון הבית, מחמת שבני ביתו או משרתיו עושים כל דבר בשבילו, מכל מקום לכבוד שבת צריך שיעשה איזה דבר בעצמו, ומצוה בו יותר מבשלוהו, ואמרו חז"ל על כמה מגדולי האמוראים שהיו מכינים איזה דבר מצרכי שבת בעצמם, אף על פי שהיו עשירים והיו להם משרתים היכולים לעשות כן במקומם.

ויש אומרים שהמצוה להכין צרכי שבת מערב שבת היא מצוה המוטלת על גופו של האדם, שאין זה מועיל למנות שליח לעשותה במקומו.

וכל המרבה לטרוח בהכנת צרכי שבת הרי זה משובח. ובפרט אם רואה שכניסת השבת מתקרבת, ועדיין לא הספיק בני ביתו להכין כל צרכי שבת, כגון בימות החורף הקצרים, שחייב לסייע בידם בכל כוחו כדי שיספיקו לסיים הכנת כל צרכי שבת קודם כניסת השבת.

ואפילו אם הוא תלמיד חכם גדול ומכובד, ורגיל שבני ביתו קונים ועושים לו כל מה שצריך, ואין זה כבודו לצאת לרשות הרבים לקנות מה שצריך, או לעמוד בביתו ולהכין צרכי שבת, ראוי לו שיקנה או יכין איזה דבר לכבוד שבת, ואין בזה חשש לכך שמזולזל בכבוד תורה, מפני שלענין כבוד שבת אדרבה זהו כבודו כשמכבד בעצמו את השבת.

2. תלמיד חכם שתורתו אומנותו, ויש לו מי שיכין צרכי שבת במקומו, אף על פי כן צריך לעשות בעצמו בערב שבת דבר מסויים לכבוד שבת. ומכל מקום אינו צריך לבטל מתורתו על מנת להרבות בהכנת צרכי שבת בעצמו, ודי לו שיעשה דבר מסויים לכבוד שבת, ושאר הדברים יעשה על ידי שליח.

אמרת "לכבוד שבת" על ההכנות לשבת

3. לפי דעת רבותינו המקובלים, ראוי שיאמר בפיו על כל דבר שקונה, "זהו לכבוד שבת קודש". ונכון שיאמר כן גם על הדברים שמכין לכבוד שבת.

תשובה בערב שבת

4. נכון שיהרהר בתשובה ויפשפש במעשיו בערב שבת, כי בערב שבת הוא כמקבל פני המלך יתברך שמו, והשבת נקראת כלה ומלכתא, ואין זה ראוי לקבל פני המלך כשיש עליו עוונות שהם כמו בגדים שאינם ראויים.

ולדעת רבותינו המקובלים, מי שטורח בערב שבת ומזיע לכבוד שבת, יש בזה סגולה למחיקת עוונותיו.

זהו ההבדל בין חכם לכסיל. "החכם, עיניו בראשו. והכסיל, בחושך הולך". מי שעינו בראשו, רואה גם דבר רחוק ומתחשב בו. ההולך בחושך נתקל רק בדבר הקרוב אליו, ואינו יודע כלל מה מחכה לו. נכון יותר לומר: אינו רוצה לדעת...

"אל תעשה עמנו רעה, כאשר לא נעננוך"

אבימלך דורש הכרת טובה, שהרי הוא לא הזיק ולא פגע, ואיפשר ליצחק לצאת מארצו בשלום...

משל - כותבים רבותינו בעלי התוספות ז"ל - לארי שהיה לו עצם בגרונו. אמר: כל מי שיבוא ויטלנו - יעשרנו המלך עושר גדול. באה החסידה, שצוארה ארוך, ואמרה: אני אטלנו. הכניסה ראשה בלוע הארי והוציאה את העצם. לאחר מכן, ביקשה את שכרה. אמר לה הארי: לא די שאיפשרתי לך להוציא את ראשך בשלום, ולא נגסתי בו, אלא שאת מבקשת שכר נוסף...

כך אמר אבימלך ליצחק: חסד גדול עשינו אתך כששילחנך לשלום. בר מזל אתה, ועלך להודות לנו על כך...

"ויתן לך האלוקים מטל השמים"

פירש הרב "צורר המור" זצ"ל, שברכותיו של יצחק ליעקב היו מכוונות לביתול הקללות שנתקלל אדם הראשון בחטאו.

כנגד "ארורה האדמה בעבורך, בעצבון תאכלנה" - נתברך שייתן לו "מטל השמים ומשמני הארץ". שהארץ תהיה מבורכת במשמניה, והטל ירווה אותה בטובו.

כנגד "וקוץ ודרדר תצמיח לך", התברך: "ורוב דגן".

כנגד "ואכלת את עשב השדה", נאמר לו: "ותירוש", פרי העץ.

כנגד "בזיעת אפריך תאכל לחם", התברך "יעבדוך עמים וישתחוו לך לאומים, הם יעבדו, ואתה תאכל מפרי עמלם. כמו שנאמר: "ועמדו זרים ורעו צאנכם, ובני נכר אכריכם ויוגביכם".

וכנגד "כי עפר אתה ואל עפר תשוב", שפל ונבזה, אמר כאן: "הוי גביר לאחריך", רם על כל גויים.

"שני גויים בבטןך"

שאל הרב "בית אהרן" זצ"ל: רבקה היתה מודאגת פן תסתכן מהתרוצצות העובר, אז במה הרגיעו אותה, בכך שמתרוצצו במעיה שני עוברים? הלא עליה להיות מודאגת בכפלים.

אלא, הגמרא אומרת במסכת שבת, ששמואל לא הפליג בספינה עד שלא נסע עמו גוי. מדוע? משום שהשטן מקטרג בשעת הסכנה, אבל אין שטן שולט בשתי אומות. עלול להיות קטרוג על היהודים או על גויים, אבל לא על שניהם כאחד. וזהו שהרגיעוה: שני גויים בבטנך, ואם כך את בטוחה. משום שהשטן אינו מקטרג על שתי אומות...

לדבריו - כתב רבינו ה"בן איש חי" זצ"ל - יובן מדוע אחו, יעקב בעקב עשיו בלידתו. מכיון שהלידה היא עת סכנה, לא רצה להוולד לבדו פן תפגעהו הרעה, לכן המשיך להיות בחברת אחיו, וכך היה מוגן...

"הנה אנכי הולך למות"

פירש רבינו חיים הכהן זצ"ל מארם צובא, תלמיד המהרח"ו זצ"ל, בספרו "מקור חיים": עשיו הרשע הוא "הולך למות", בכל רגע מתקרב הוא לחידולן ולשאול. אבל הצדיק הוא "הולך לחיות", שכן: "מרבה תורה - מרבה חיים".

"ויאכל וישת ויקם וילך, ויבז עשיו את הבכורה"

לכאורה, היה הכתוב צריך לציין את הזלוזל בבכורה בשעת המכירה, ומדוע הזכיר אותה בסיום הפרשה?

לומר לך - כותב הרמב"ן ז"ל - מהי מהותו של עשיו. האדם, שחושב רק על הנאת הרגע, ולא רוצה לחשוב על הרגע שאחריו. עשיו חושב רק על ההנאה העכשווית. "ויאכל, וישת, ויקם, וילך". הבכורה, המחכה לו בעתיד, אינה מענינת אותו כלל, "וזה סיבת ביוזי הבכורה, כי אין חפץ הכסילים רק שיאכלו וישתו ויעשו חפצם בעיתם, ולא יחושו ליום מחר".

חובת הלב

"בעבור תברך נפשי"

מדוע ביקש יצחק לברך דוקא את בנו עשיו, איש הציר, ולא את יעקב היושב באהלה של תורה? יצחק הבין כי אדם היוצא לשרה, לחיוב, וזקוק להגנה רבה כדי שלא יושפע מהני הגשם ששם. כל מי שבא באורה קבע במשא ומתן עם הבריות זקוק להגנה, לברכה מיוחדת, ואת הברכה הזו רצה יצחק לתת לבנו עשיו. יעקב, לעומתו, היה יושב אהלים. כל ימיו עשה בדל"ת אמות של הלכה. אדם בזה, חשב יצחק, אינו זקוק לברכה מיוחדת. התורה תגן עליו. אבל רבקה חשבה אחרת. היא הבינה שאפילו בעולמה של תורה ותפילה אי אפשר בלא סיעתא דשמיא מיוחדת. לבן דאנה רבקה שבנה הצדיק, יעקב, יהיה זה שיזכה בברכתו של יצחק.